

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Cauza penală
Nr. 1r-91/19

judecătoria Bălți
sediul Sîngerei
Judecător Iu.

Malcoci

DECIZIE

30.08.2019

mun. Bălți

Colegiul judiciar penal al Curții de apel Bălți în componența
Președintelui de ședințe: Angela Revenco

Judecătorii: Eduard Rățoi și Ghenadie Liulca

Grefier: Irina Botnari

Cu participarea

Procurorului: Andrei Formusatii

Avocatului: Ion Racoviță

a judecat în ședință publică în oprdine de recurs, recursul inculpatului:

*******, născut la *****, originar din *****cet. RM, cu studii superioare, căsătorit, având la întreținere un copil minor, angajat în calitate de ofițer de patrulare al Regimentului "Nord" pluton Sîngerei, Glodeni și Fălești a INP, fără antecedente penale,-**

declarat împotriva sentinței judecătoriai Bălți (sediul Sîngerei) din 25.04.2019 prin care a fost recunoscut vinovat pe art. 324 alin. (4) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru atragere la răspundere penală, fiind soluționată chestiunea referitor la corpurile delictive, cu restituite lui Sîrbu Adrian și Fîrfa Andrei a mijloacele bănești personale, ridicate de la ei în cadrul percheziției și restituirea lui Chimacovschi Anatolii a mijloacelor bănești în sumă de 1 000 lei, cu trecerea în contul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 804, 34.

Pe rolul instanțelor de judecată, cauza s-a aflat în perioada:

06.07.2017 – 25.04.2019 în instanța de fond;

29.05.2019– 30.08.2019 în instanța de recurs.

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Potrivit sentinței, Fîrfa Andrei a fost recunoscut cuplabil în aceea, că activând în calitate de ofițer de patrulare al plutonului „Sîngerei, Glodeni și Fălești., a Companiei de patrulare nr. 2 Bălți, a Regimentului. „Nord” Inspectoratului Național de Patrulare, numit în această funcție prin ordinul nr. 39 ef. din 29.01.2016 al Șefului adjunct al IGP ***** fiind permanent abilitat în instituția nominalizată de stat cu anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcției publice de execuție prevăzute de fișa postului de serviciu, inclusiv cu atribuția de documentare sub toate aspectele, obiectivă, imparțială și în termeni rezonabili a faptelor cu privire la încălcarea Regulamentului Circulației Rutiere de către participanții la trafic, în strictă conformitate cu actele normative în vigoare, fiind în acest mod în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal persoană publică, acceptând benevol restricțiile impuse de prevederile Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr. 90-XV1 din 25.04.2008 pentru a nu comite acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup sau alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, acționînd în mod intenționat și din interes material, începînd cu 06.02.2017 aproximativ la orele 07.24 acționînd în mod intenționat și din interes material, prin extorcare a pretins de la cetățeanul *****i, locuitorul sat. *****, bani ce nu i se cuvin în sumă de 2000 lei, pentru a nu îndeplini acțiuni ce țin de obligațiile de serviciu, exprimate prin nedocumentarea obiectivă a cazului de încălcare a prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere privind conducerea automobilului de model „*****” cu numerele de înmatriculare lituaniene ***** cu actele expirate, în lipsa permisului de conducere, ne întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenție și ne atragerea la răspundere contravențională pentru încălcările comise, bani primiți personal la 06.02.2017 pe la orele 08.30, în prejma automobilul de serviciu de model ”***** 2115 cu numerele de înmatriculare ***** parcat pe traseul Bălți-Răuțel în apropierea localității Răuțel, acțiuni încadrate de instanță la art. 324 alin. (4) Cod penal, cu calificativele *coruperea pasivă, prin pretinderea și primirea personal, de către o persoană publică a bunurilor sub formă de bani ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a nu îndeplini acțiuni ce țin de obligațiunile ei de serviciu, săvârșite cu extorcare de bani și în proporții ce nu depășesc 100 u.c.*

Constatîndu-i vinovăția lui Fîrfa Andrei pe art. 324 alin. (1) Cod penal, instanța l-a liberat de răspunderea penală în corespundere cu art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, în legătură cu împlinirea la 06.02.2019 a termenului de prescripție, cu încetarea procesului penal conform art. art. 332 alin. (1); 391 alin. (1) pct. 6) Cod pr. Penală.

Sentința de condamnare a fost atacată cu recurs în termenul și în ordinea prevăzută de art. art. 437 - 439 Cod pr. penală, de către inculpatul Fîrfa Andrei cu solicitarea casării ei, rejudecarea cauzei și achitarea de sub învinuirea formulată din lipsa faptei, dat fiind examinarea superficială și neobiectivă a cauzei, cu o apreciere unilaterală și pur subiectivă a probelor administrate de către OUP, în special a declarațiilor lui Chimacovschii Anatol potrivit cărui, fotografierea bancnotelor ar fi efectuat-o până la reținere, pe când probele administrate în cauză confirmă, că aceasta ar fi avut loc după reținerea sa și intentarea cauzei penale, când I s-a adus la cunoștință p/v de marcarea a bancnotelor, de transmitere și de verificare a banilor, neexcluzându-se fotografierea lor după ridicarea de la el, reieșind din metoda prin care s-a realizat această măsură de investigație; sumă cărora nu coincide cu cea invocată de declarant; ce se pretinde că ar fi fost înregistrată într-un carnet, desi la materialele cauzei s-a anexat doar o filă de matematică, ce conține înscrisuri referitor la seria și numărul bancnotelor; ne luându-se în considerație competența serviciului vamal de constatare, întocmire și sancționare a contravențiilor specificate la art. 287 alin. (8) Cod contravențional, lipsa tablîței cu nr. de înmatriculare, neconstituind temei de sancționare pe art. 230 Cod contravențional; iar exploatarea mijlocului de transport în lipsa barei de protecție ne constituind contravenție.

Procedura citării legale și actele procesuale preparatorii judecării cauzei în ordine de recurs au fost executate.

În fața instanței de recurs, inculpatului Fîrfa Andrei a pledat nevinovat și alături de avocatul ce-l apără Ion Racoviță a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și achitarea de sub învinuirea formulată, din lipsa faptei infracționale.

Pe de altă parte, procurorul participant Andrei Formusatii a pledat pentru respingerea recursului ca fiind nefondat, păstrându-se neschimbată sentința recurată, pe care o consideră legală și întemeiată, bazată pe împrejurările de fapt a cauzei cu aplicarea corectă a normelor de drept procesual-penal.

Verificând aspectele de fapt și temeiul de drept pentru recurs în raport cu materialele cauzei penale, ascultând pledoariile participanților procesului penal, Colegiul prin admiterea recursului, inclusiv din alte motive, va dispune casarea sentinței cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată pentru administrarea probelor suplimentare.

De drept, soluția Colegiului se întemeiază pe dispozițiile art. 441 alin. (2) Cod pr. penală potrivit cărora: instanța de recurs examinează cauza în limita temeiurilor prevăzute de art. 444, fiind obligată ca în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, fără agravarea situației părții în favoarea cărei s-a declarat recursul și art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod pr. Penală în corespundere cu care judecând recursul,

instanța de recurs poate admite recursul, casând hotărârea integral, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond în cazul în care este necesară administrarea de probe suplimentare.

Întrucât administrarea probelor suplimentare nu poate fi efectuată în cadrul examinării recursului, ce nu reprezintă o continuitate a fondului, Colegiul va dispune rejudecarea cauzei în fond, or verificarea unor asemenea probe, precum și analiza faptelor reținute în sarcina inculpatului prin rechizitoriu, poate fi exercitată doar prin soluționarea în fond, completă și obiectivă a cauzei, instanței de recurs în ordinea art. 448 Cod pr. penală, revenindu-I sarcina verificării *hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în recurs.*

Deaceea, în conformitate cu principiul contradictorialității procesului penal, reglementat de art. 24 Cod pr. penală potrivit căruia urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sînt separate și se efectuează de diferite organe și persoane..., instanța judecătorească ne avînd dreptul să se manifeste în favoarea acuzării sau a apărării, ori să exprime alte interese decît interesele legii, Colegiul ține să menționeze, că sarcina pornirii procesului penal, înaintării învinuirii și susținerea ei în instanțele de judecată, îi revine procurorului, instanței de judecată revenindu-I rolul respectării principiului contradictorialității la examinarea cauzei, prin acordarea oricărei din părți, a ajutorului în administrarea probelor necesare.

În fapt, Colegiul reține admiterea de către instanța de fond la soluționarea cauzei și adoptarea sentinței, a unor erori de ordin material-procesual, ce determină caracterul pripit a concluziei de vinovăție a lui Fîrfa Andrei în comiterea faptelor imputate prin învinuirea din rechizitoriu, reieșind din lipsa unor probe suficiente ce i-ar demonstra incontestabil vinovăția, înlăturînd toate dubiile în probarea ei.

În susținerea acestei concluzii, Colegiul face trimitere la art. 389 alin. (1) Cod pr. penală potrivit căruia, sentința de condamnare poate fi adoptată numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii, a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate de instanța de fond; alin. (2) a normei visate statuînd, că ea nu poate fi bazată pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea vinovăției ce nu pot fi înlăturate, în corespundere cu art. 8 alin. (3) Cod pr. penală, urmînd a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Respectiv, judecînd recursul împotriva sentinței judiciare contestate în ordinea art. 437 alin. (1) pct. 1) Cod pr. penală, ce reprezintă o cale de atac ordinară, predestinată pentru repararea erorilor de drept comise de instanța de fond, Colegiul printr-o apreciere obiectivă a argumentelor aduse de recurent în favoarea remiterii cauzei la rejudecare în raport cu materialul acumulat, le admite, pe motivele expuse în continuare.

La caz, Colegiul atestă lipsa unei motivări argumentate a soluției adoptate, deși obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existența unui proces echitabil, potrivit jurisprudenței CEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrând părților că au fost auzite în cadrul procesului, oferindu-le persoanelor interesate posibilitatea de a pregăti o cerere de apel sau recurs, pentru ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85.).

Totodată, întru asigurarea calității actului de justiție *motivarea în fapt* a hotărârii cuprinde analiza și evaluarea probelor pe baza cărora s-a stabilit existența sau inexistența faptelor și împrejurărilor constatate sau reținute prin actul de învinuire, iar *motivarea în drept* cuprinde justificarea aplicării în cauza judecată a anumitor norme de drept, cărora li se va da o anumită interpretare.

În jurisprudența sa CtEDO a precizat, că motivarea unei hotărâri *nu este o problemă de volum, ci una de esență, de conținut, urmând a fi clară, concisă și concretă, în concordanță cu probele și actele din dosar*, asigurând o garanție pentru părți în fața eventualului arbitriju judecătorec, precum și singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar, circumscriindu-se astfel noțiunii de proces echitabil în condițiile prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Or, în mod necesar, o hotărâre judecătorească trebuie să cuprindă în motivarea sa argumentele *pro și contra* care au format, în *fapt și de drept*, convingerea instanței cu privire la soluția pronunțată, argumente care, în mod necesar, trebuie să se raporteze, pe de o parte, la susținerile și apărările părților, iar, pe de alta parte, la dispozițiile legale aplicabile cazului din speță.

Respectiv, constituind elementul esențial al unei hotărâri judecătorești, motivarea ei, este o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisa a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil în sensul art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Pe când, în cazul din speță instanța de fond nu a reușit prin sentința adoptată, să acorde răspuns cert la toate împrejurările de fapt și aspectele de drept importante pentru justa soluționare a cauzei și în special a omis audierea inculpatului, pretinsul refuz al cărui de a depune declarații, nu este contrasemnat printr-un act procesual, chiar dacă ar rezulta din înscrisul p/v al ședinței de judecată de la f.d. 33 verso v.3.

Urmare a cărui fapt, instanța nu i-a verificat argumentele de nevinovăție în raport cu lucrările cauzei, fapt ce denotă nerespectarea dreptului garantat la proces

echitabil, prin cercetarea nemijlocită, completă și obiectivă în sensul art. 314 Cod pr. Penală a probelor administrate, în vederea constatării vinovăției sau nevinovăției persoanei atrasă la răspunderea penală, ne înlăturând dubiile invocate de apărare prin prisma art. 8 Cod pr. Penală.

Or, după cum rezultă din conținutul hotărârii adoptate, instanța s-a limitat doar cu transpunerea *mot a mot* a probelor menționate în rechizitoriu, fără aprecierea lor obiectivă prin prisma art. art. 93-95, 100-101 Cod pr. penală, mai ales în situația în care se contestă inadmisibilitatea celor anexate la f.d. 31 vol.1 și 40-48 vol. 1, iar de aici nulitatea în sensul art. 251 Cod pr. Penală, a actelor procesuale prin care ele au fost dobândite sub aspectul ”*fructului pomului otrăvit*”.

Și aici ține de menționat, că doar în rezultatul audierii inculpatului referitor la împrejurările cauzei, cu aprecierea obiectivă a probatoriului administrat de către acuzare și urmare a expunerii de către instanță asupra tuturor argumentelor apărării, se va realiza caracterul contradictoriu al procesului penal și cel echitabil al actului de justiție.

Aceasta însă nu s-a reușit în situația din speță, în sentința cărei nu se regăsește răspuns cert la aligațiile apărării privind caracterul neveridic al declarațiilor făcute de Chimacovschii Anatol ce se referă la fotografierea bancnotelor de până la reținerea inculpatului (f.d. 40-47 v.1), cu înscrierea numerilor într-un carnet inexistent, la cauză fiind anexată o filă dintr-un caiet de matematică (f.d. 31 v.1), recunoașterea căror în calitate de corpuri delictive, ar fi contrară normelor procesual-penale.

La fel, instanța a omisă să se expună asupra conținutului p/v de percheziție corporală a inculpatului și obiectele depistate în cadrul ei, în special a bancnotelor cu diferit nominal, numerele căror nu corespund celor fixate de declarantul D. Chimacovschi în actele supra nominalizate, procediu de dobândire a căror, fiind contestat de apărare, urmează a fi verificat prin prisma art. 251 Cod pr. Penală..

De rând cu aceasta, prin delimitarea competențelor de constatare, întocmire și sancționare a contravențiilor specificate la art. 287; 230 Cod contravențional, urmează a se verifica aligațiile referitor la lipsa intenției și scopului comiterii faptei imputate prin învinuirea din rechizitoriu.

Într-o altă ordine de idei Colegiul reține, caracterul duplicitar a sentinței atacate, în motivarea și dispozitivul cărei, concomitent cu recunoașterea vinovăției și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului A. Fîțfa la art. 324 alin. (4) Cod pr. Penală, instanță dispune încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (6) Cod pr. Penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, specificat la art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penală, fără a-l libera de răspunderea penală, ceea ce vine în contradicție cu aspectul teoretic a normelor procesual-penale conform căror,

liberarea de răspunderea penală nu implică constatarea vinovăției, ci doar a faptei prejudiciabile prevăzută de norma penală.

Respectiv, ținând cont de faptul, că în procedura de recurs se verifică doar legalitatea hotărârii prin aprecierea probelor, dar nu și administrarea și cercetarea lor, Colegiul va fi returna cauza în instanța de fond pentru rejudecare în alt complet de judecată, în cadrul cărei urmează a fi înlăturate erorile supra enunțate, cu pronunțarea unei soluții legale și întemeiate.

În corespundere cu art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod pr. penală, Colegiul,-

D E C I D E:

Recursul inculpatului ***** declarat împotriva sentinței judecătoreiei Bălți (sediul Sîngerei) din 25.04.2019 se admite inclusiv din alte motive, cu casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată pentru administrarea de probe suplimentare.

Decizia este irevocabilă.

Președinte:

Judecător:

Judecător: